СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 261. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 9. листопада, 1926. VOL. XXXIV. No. 261. Jersey City, N. J., Tuesday, November 9. 1926. THREE CENTS

ТАЙФУН НА ФИЛИПИНАХ

СОТКИ ЛЮДИЙ ПОГИНУЛО В СТРАШНІМ ТРОПІКАЛЬНІМ ВІТРІ.

МАНІЛЯ, 7. листопада. — Филипинські острови навістив страшний гураґан, який знищив богато осель тубилців, ушкодив державні будівлі та вбив понад три сотки людий.

Людий згинуло найбільше на берегах моря; величезні морські филі, піднесені тайфуном до величезної висоти, вдарили на береги, нищучи оселі й затоплюючи людий сотками. Богато людий згинуло в зібраних водах ріки Батанґаса.

Число жертв у людях ще не можна знати докладно, бо тайфун позривав телеграфічні й телефонічні дроти.

ВЛАСТИТЕЛІ ТКАЛЬНЯНИХ ФАБРИК НЕ ДАЮТЬ ПОКІНЧИТИ СТРАЙКУ.

ПАСЕЙК, Ню Джерзі, 7. листопада. — Страйкуючі робітники і ріжні громадянські орґанізації пробували знова навязати з властителями ткальняних фабрик переговори в ціли закінчення страйку ткачів. Найбільші ткальняні фабрики Форштмана й Гуфмана відмовилися говорити зі страйкарами. Лишень фабрики Ґера Милз і Ню Джерзі Вустид Милз відбули зі страйкарами конференцію, яка може й доведе до закінчення страйку в сих фабриках.

„КРОВАВИЙ" ГЕРИЙ ЗНОВА СЦЕНОЮ КРОВАВИХ СТРІЛЯНИНИ.

МАРІОН, Илинойс, 7. листопада. — Межи двома шайками бутлеґерів, з котрих кожда хоче захопити в свої руки неподільну владу над беззаконною торговлею алькоголічними напитками, прийшло нині до кровавої росправи. Одна шайка засіла на провідників другої і вбила з машинових револьверів Джефа Стовна, мейора недалекого місточка Колпа, та Джана Милроя. Начальник поліції Кіт вийшов з легкою раною.

ПРОВІДНИКИ УРЯДУ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ВИБОРІВ В 1928. РОЦІ.

ВАШИНҐТОН, 6. листопада. — Від послідних виборів відбуваються тут важні конференції републиканських провідників з президентом Кулиджом. Предметом нарад є вибори в 1928. році. Кажуть, що наслідком сьогорічних виборів навіть президент Кулидж уже переконався, що слідуючі вибори будуть обертатися довкола питання прогибіції.

ВИКОНУВАННЄ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН, 6. листопада. — Начальний прогибіційний уряд прогнав з уряду 4 прогибіційних урядників за те, що вони не поводилися чемно супроти людий, яких вони збиралися ревідувати за горівку. Уряд каже, що урядники повинні переводити ревізії автів лищень тоді, як вони мають добрі основи до думання, що на авті находиться горівка.

З РОСПРАВИ ЗА ВБИЙСТВО ПРОПОВІДНИКА И ЙОГО ЛЮБОВНИЦІ.

СОМЕРВИЛ, Ню Джерзі, 6. листопада. — Суботнішна росправа проти трох людий, обжалованих за убийство д-ра Гола, проповідника з Брунсвика, і його любовниці пані Милс, зазначилося головно зізнаннями бувшого члена стейтової міліції Генрі Л. Дикмена, котрий брав колись участь у слідстві над сим убийством. Свідок зізнав, що він перестав вести далі слідство, діставши від тодішного державного прокуратора Бікмена хабара в сумі півтретя тисячі долярів.

Пані Анна Бермен, кузинка пані Гол, посвідчила, що пані Гол, одна з обжалованих за убийство, вислала була зараз по злочині свій плащ до прання до одної хемічної пральні в Филаделфії. Дальший свідок, Чарлот Милс, дочка пані Милс, погибшої любовниці проповідника, не дала нічого дуже важного. На росправі предложено одіж убитих любовників, в яку вони були одіті, коли найдено їх тіла.

СМЕРТЬ НА ЗЕЛІЗНИЧІМ ТОРІ.

ВЕЛІ СТРІМ, Лонґ Айленд, 6. листопада. — Під колесами електричної зелізничої машини погиб тут ідучий тором 67-літний місцевий електричний робітник Чарлз Байрон. Він вертав домів з роботи, як звичайно здовж тору, і не зачув сиґналів, які йому давав машиніст льокомотиви.

СКАНДАЛИ НА ПОЇЗДІ КОРОЛЕВОЇ НЕ ВТИХАЮТЬ.

СПОКЕЙН, Вашинґтон, 6. листопада. — Боротьба межи „приятелями" румунської королевої Марії, зелізничим підприємцем Гилом а полковником Каролем, „босом" її специяльного поїзду, покінчилася тим, що Гил мусів уступити з поїзду. Се однак не покінчило скандальних сцен на поїзді, бо осередком боротьби стала тепер танцюристка Л. Фулер, якій другі завидують похвал, які королева дала їй публично.

Неменчий скандал викликала чутка, що автомобілевий фабрикант Генрі Форд платить усі рахунки королевої. Королева навіть не здобулася на заперечення сеї вістки.

ФАШИСТСЬКА БОРОТЬБА ПЕРЕНОСИТЬСЯ ДО АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК, 7. листопада. — На членів Фашистської Ліґи Америки, виходячих зі свого засідання, віддав хтось кілька стрілів. Члени Ліґи чим скорше скрилися до комнат орґанізації. Поліція арештувала двох людий як підозрілих за стрілянину, але вони кажуть, що вони були лишень свідками події, а не її учасниками.

УТЕЧА НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАРЯТІВ.

НЕПЕНОЧ, Н. Й., 7. листопада. — З місцевої вязниці для умово хорих утекло нині 3 небезпечних убийників. Поліція остерегла населення всеї околиці перед ними.

КУРСИ СХІДНИХ МОВ.

Всеукраїнська Асоціяція Сходознавства орґанізує курси східних мов з трома відділами: турецьким, перським і японським. Зогляду на всеукраїнське значіння курсів вони будуть під зарядом соціяльно-економічної інспектури Упрофосвіти.

Курси розраховано на три роки навчання (для підготованих слухачів строк буде зменшено) і будуть на самоутриманні, при чому, однак, понад 15% слухачів з пролетарського складу та незаможних селян звільнятимуться від платні.

На курсах, крім східних мов на кождому відділі, як обовязкову дисципліну, викладатиметься анґлійську мову, а також низку допоміжних дисциплін, як от історію східних країн, ґеоґрафію Сходу, історію рев. руху на Сході і т. и.

Курси розраховано на 150 чоловіка, при чому до 50 слухачів буде прийнято зі складу членів асоціяції, а решту заявами. Прийом заяв закінчується 10. X., а 13. вже почнеться праця.

В разі як бажають слухачі, буде відкрито також підвідділи ново-грецької та арабської мови. Перед початком занять для слухачів буде принято низку лекцій про Японію, Туреччину та Персію, щоб ознайомити слухачів з цими країнами і дати їм можливість вибрати найкращий для себе відділ.

СЕЛЯНСТВО ДО СУДУ!

Проти населення підкарпатських сіл розпочато судовий процес за свавільну порубку ліса, що трапилося підчас революційних заворушень 1918—1919 р. До суду притягнено всього до 1.000 чол., а сама сума, на яку претендують чеські пани позовники, складає якихсь 200.000 карб. Цікаво, чи не правитимуть ще чеські правителі відсотків за ввесь час з дня порубки до дня присуду!

НЕ ЗАЛИШАЄТЬСЯ НАВІТЬ БУДЬЯКИХ СУРОҐАТІВ АВТОНОМІЇ.

Міністерство внутрішніх справ Чехословацької Републіки вже виготовило проект реорґанізації горожанського врядування на Підкарпатській Україні. Все політичне врядування краєм буде передано до рук ґубернатора, адміністративна-ж управа — до рук віцеґубернатора. У звязку з цим на часі поширення урядового апарату при ґубернаторах, що має стати чимсь на зразок автономного орґану Підкарпатської України.

АРЕШТИ В РУМУНІЇ.

Передостанні три тижні завдавав білий терор румунської влади багато тяжких ударів українському робітничому рухови. Трусили й тяганини мали з жандармами селяни Курчак із Драчинець, Ткачук і Секретар із Лукавця, секретар партії Руспак в Чернівцях, арештовані були редактор ґазети „Боротьба" Микитович із Чернівців, Бендас із Станівців, Кирилюк із Шипинця, й инші, а Блавуша з Крещатика тримають уже третий місяць без суду й слідства в арешті военного суду.

ДЕ ГАРКАВЕНКО БУДЕ БОРОТИСЬ.

В Елизабетпорт, Н. Дж., на просьбу українських мешканців, менаджер Гаркавенка, Джек Пфефер устроює борбу в Елизабетпорт, Н. Дж. в четвер 11. листопада, в Фалконс Ґал, 153 — 3 вулиця, будуть боротись також другі борці.

В Клівленд, Огайо, Гаркавенко бореться в середу 17. листопада в Публик Ґал.

ПОБІДА ГАРКАВЕНКА В НЮАРКУ.

В пятницю в Лаурел Ґарден відбулася борба. Гостем сего вечера був Гаркавенко, котрому публіка устроїла велику овацію. Гаркавенко боровся з німцем Фоґелом. Послідний не боровся правно, на що публика зачала показувати незадоволення. Гаркавенко боровся коректно і не звертав уваги на удари, яких допускався Фоґель. Через 16 мінут підняв Гаркавенко німця в гору, закрутив ним і положив його на лопатки.

Другі борби також були інтересні.

ВЕЛИКИЙ ПАМЯТНИК У ДОБРУДЖІ.

Югославяне здвигнули величавий памятник в околиці Меджідія-Стабія на спомин погибших у світовій війні сербських вояків. Відслонення памятника відбулося в четвер, 9. вересня, і сталося великою маніфестацією малої антанти. Присутні були численні румунські і югославянські міністри, посли й ґенерали, як також спеціяльна делеґація чеська. Після урочистих богослужень, які відправили духовники всіх віроісповідань (з магомеданським включно), говорив сербський і румунський епископ, потім ріжні ґенерали, що командували в тих околицях, а накінець югосл. ґен. Михайлович. Усі бесідники підчеркували приязні взаємини між Румунією, Югославією і Чехословаччиною.

ТУРКИ ШУКАЮТЬ СПІЛЬНОЇ АЗБУКИ.

У Баку скінчився недавно конґрес присвячений справі устійнення турецької азбуки, яка так само ріжна у поодиноких частинах турецької території як ріжними є турецькі діялекти. З 34 міліонів Турків половина живе нині під радянською владаю. Тому на конґресі ставили деякі делеґати внесок, щоби завести російську азбуку. Одначе перемогла латинська азбука, якої вже вживали в Азербейджані. Зваживши, що до нині істнує приблизно 50 ріжних турецьких діялектів, а стара турецька держава не спромоглась до цього часу на введення спільної азбуки, потішаємо себе, що хвилювання нашого правопису є в порівнанні з турецькою мовою. — ідеальним станом.

НЕ РУШНИЦЕЮ—ТАК ЦЛОМ.

В послідним часі в румунській пресі велись дебати про лихий стан румунської преси на провінції. Вказувалось на те, що в провінції преса національних меншостей робить велику конкуренцію румунській пресі та що інтеліґенція меншостей виписує і дальше чимало ґазет зза кордону. Це все приводить до того, що духова злука її уніфікація провінцій зі старим реґатом ослабляється, а румунська культура й досі не пускає коріння в „освободжених" провінціях.

Щоби запобічи цьому, секретаріят міністерства внутрішніх справ, на чолі з секретарем Букшаном, підготовляє розпорядок, на основі якого буде підвищрено ввозове цло на закордонну літературу і пресу 300%, а румунській провінціяльній пресі, головно в повітах з мішаним населенням, буде даватися державна субсидія для її „культурної місії".

Ввіз всякого друкованого українського слова зза кордону цей пан Букшану заборонив вже раньше, а українську пресу, що друкується в Румунії, переслідується в той спосіб, що почтові уряди не принимають пересилки українських ґазет.

Культурну місію між Українцями виконують жандарми, военні суди і „бесарабська" система.

КОНСОЛІДАЦІЯ РОБІТНИЧИХ ПАРТІЙ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Збори Центрального Комітету партії „Народня Воля" висказали дня 21. вересня свою згоду на обєднання двох соціялістичних партій, „Народньої Волі" та „Селянського Союзу" і уповажнили головний секретаріят партії довести порозуміння зі Сельським Союзом до остаточного завершення.

Натомісць на письмо Української Соціялістично-радикальної партії з пропозицією приступити до переговорів в справі співробітництва, збори поручили секретаріятови відповісти, що в інтересі порозуміння осягненого з партією „Селянський Союз" не вважають можливим переговорювати про співробітництво з другими політичними ґрупами.

З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ АМСТЕРДАМСЬКОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

На засіданню львівської ради професійних союзів з нагоди святкування 25-ліття Амстердамського Інтернаціону всі промовці, навіть ППС. виступали проти Центральної Комісії. Під напором лівиці до резолюцій Центральної Комісії додано домагання получення двох професійних Інтернаціоналів, домагання амнестії для політичних вязнів, домагання створення капіталу для несення помочі анґлійським страйкуючим гірнякам. Вибрано обходову і редакційну комісію, до якої ввійшли представники всіх політичних напрямків.

Всі ті домагання були одноодушно ухвалені на публичному вічу дня 26. вересня в подвірю львівського магістрату.

ПІЛСУДСКІ ЗАДИВИВСЯ НА МУССОЛІНІЯ

ВАРШАВА, 7. листопада. — Для Польщі надходять часи царського режіму. Пілсудскі задивився на Муссолінія і видав декрет, яким замкнув уста пресі. Свобода преси сьогодня в Польщі не істнує. За критику міністрів дістає редактор кілька літ тюрми. Карати будуть навіть тоді, коли преса подає вірні факти, але такі, що можуть потрясти авторитетом. Цей декрет має бути вправді предложений парляментови до затвердження, але ніхто не вірить в те, щоби парлямент був в силі зарадити тому, щоби цей декрет не був виконаний навіть на случай його неприняття парляментом. Всі думають, що цей неконституційний акт є тільки заповіддю нового, в тім случаю, мабуть монархістичного перевороту.

Цей декрет викликав рівнож велике занепокоєнне серед чужинецьких кореспондентів і вони скликали наради що до того, що їм робити і про які справи писати, щоби не попасти до арешту.

ТАЄМНИЦЯ З ҐАРІБАЛЬДИМ.

ПАРИЖ, 7. листопада. — Ніхто не знає покищо дійсної правди про полковника Річчіоті Ґарібальді, якого підозрівають о шпіонажу в справі охорони Муссолінія, а заразом о зраду противників фашистів, яких він був лідером. Ґарібальдого відвідав його брат Санте, а по побаченню подав представникам преси комунікат, в якім просив їх поставитися до Ґарібальдого холоднокровно і трохи виждати, аж ціла справа вияснитьcя а тоді доперва світ зорієнтується в ділах Ґарібальдого.

Французька преса вглублюючися в поступок Ґарібальдого впала на сліди того, що він хотів вплутати Францію рівночасно в конфлікт з Італією і Еспанією, підготовляючи на французькій землі заговори проти правительств обох сусідуючих з Францією держав. Та сама преса твердить, що хоч Ґарібальді побирав гроші від уряду, остав він далі ворогом фашизму і Муссолінія.

ХОЧУТЬ ВТІКАТИ З ВІРМЕНІЇ.

ЛЄНІНАКАН, Вірменія, 7. листопада. — В Вірменії землетрясення повторюються далі. Пересічно повторюються вони по 5 разів денно, а тревaє це вже 15 днів. Подібного випадку не знає досі історія. Супроти цего допомоговий комітет Близького Сходу думає ліквідувати свою акцію та перенести свої сиротинці і захорони на иншу територію. В тій справі віднісся комітет до визначних анґлійських ґеольоґів з просьбою о пораду, що їм робити та з запитом, чи землетрясення будуть далі продовжуватися.

БОЛЬШЕВИКИ СВЯТКУЮТЬ ДЕВЯТУ РІЧНИЦЮ ПОБІДИ.

МОСКВА, 7. листопада. — В память жовтневої революції з 1917 року відбулася в Москві велика парада. Перед гробом Леніна перемашерувало 15.000 жовнірів. Кажуть, що їх ентузіязм не був такий великий як за тих часів, коли їх начальником був Троцький. Теперішний начальник червоної армії ґенерал Вросілов заявив, що червона армія має 560.000 жовнірів, значиться зістала зредукована о 90% в порівнанню з 1919 р. Мимо цеї редукції і це число на його думку за велике, бо населення відчуває дуже болючо навіть і той тягар. Та зменшити армію годі, бо совіти окружені ворогами, які мають сильні армії і готові кождої хвилі на них напасти. Так оправдував Ворошілов червону армію.

ВЕЛИКІ ЖЕРТВИ З ПРИВОДУ ФАШИСТСЬКИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ.

ЛОНДОН, 7. листопада. — Подають з Люґано в Швайцарії, що по послідним замаху на Муссолінія, розпочали фашисти по всіх містах демонстрації, серед яких побили на смерть більше чим 1000 противників фашизму, а понад 1000 тяжко ранили. Між иншим побили фільософа Бенедетто Ороче та знищили його дім.

ХІНЦІ ВИЗВОЛЯЮТЬСЯ З ПІД ЧУЖИНЕЦЬКИХ ВПЛИВІВ.

ЛОНДОН, 7. листопада. — Велике замішанне серед чужосторонних дипльоматів викликала заява хінського правительства, в якій воно узнало вигаслим той торговельний договір, який Хіни заключили з Бельґією ще в 1865 р. а який надавав Бельгії значні привілеї та повну митову незалежність.

Другі держави занепокоєні тому, що й вони звязані з Хінами подібними договорами, які приносять їм великі користи, а які готові Хіни їм рівнож виповісти.

Мимо домашньої війни і хаосу Хіни послідовно вимансиповуються з під чужинецьких впливів і визиску своєї країни.

ЗГИНУВ ЗАВЗЯТИЙ ВОЙОВНИК, ПРАВА РУКА АБД-ЕЛЬ-КРІМА.

ТАНҐІР Африка, 7. листопада, — Подають з Тетуан, що в послідних боях Еспанців з племенем Джабаля згинув Гамідо Гаріро, молодий 30-літний провідник, знаменитий войовник і полководець та великий ворог Французів і Еспанців. Був він правою рукою Абд-Ель-Кріма і відніс на протязі кількалітної війни богато значних побід. Зі своїм племенем не переставав він боротися навіть тоді, коли піддався Абд-Ель-Крім. Його смерть є великою втратою для тих свободолюбних гірських племен, які ще досі ведуть боротьбу і не піддаються.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$7.00	На рік	$7.00
Six months	$3.75	На пів року	$3.75
Three months	$2.00	На три місяці	$2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерси Ситі і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$5.00	На пів року	$5.00
Three months	$2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

В місті Лінцу в Горішній Австрії відбувся на днях конґрес соціял-демократичної австрійської партії. Конґрес той замітний тим, що австрійські соціялісти, які відомі зі свого радикалізму, повзяли на нім такі поміркований ухвали, які йдуть в розріз з дотеперішньою їх наукою і практикою.

З їх ухвал виходить, що годі думати про соціялістичний переворот тільки в одній країні. Він можливий тільки тоді, коли проводить його одночасно декілька других країв. Такими краями можуть бути на думку конґресу тільки західні краї Европи, в яких високо розвинена культура і індустрія. Конґрес заявив далі й те, що він противиться диктатурі одної кляси, а є того переконання, що демократичний устрій дає робітничій клясі можливість добиватися повноти своїх прав леґально, політичною боротьбою. Супроти цего відкидає він потребу насильного державного перевороту. Конґрес осудив рівнож боротьбу з релігією як такою, а заявився за загальною релігійною толеранцією, домагаючися тільки цілковитого розділу церкви від держави.

Ті ухвали будуть мали без сумніву дуже велике значіння для дальшого розвою партії. Треба подивляти відвагу австрійських соціялістів, що вони зважилися на такі поправки, які колідують в многім зі всім тим, що вони досі проповідували. Тому мимоволі приходить на думку питанне, що се за причина змусила австрійських соціялістів до таких радикальних змін. Ріжно собі це пояснюють, але за найважнїйшу причину подають те, що соціялісти не могли поступити вперед, що не могли зґуртувати біля себе ширших мас, а головно не могли перебороти опору селян. З огляду на тих послідних треба було їм відступити від теорії, а поставитися до життєвих питань з практичного боку. Тому пішли вони на компроміс, зрікаючися диктатури пролетаріяту і світової революції, з яких і так не було їм ніякої практичної користи, а які стояли на перешкоді до поширення самої соціялістичної ідеї. Здоровий селянський розум і селянська впертість і витревалість змусили отже соціялістів до відвороту, до відступу від своїх утопійних доктрин, які ніяк не годні були поміститися в голові австрійського селянина.

В той спосіб практичне життя взяло верх ще й тим разом над мертвою теорією, подібно, як бере тепер верх і в большевії, де Сталін переводить рівнож подібний відворот під напором села. Бо це селянин, а ніхто другий, розбиває тепер большевицькі фантазії та завертає їх від утопійної теорії до вимог практичного життя.

ПАНЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОНҐРЕС У ВІДНИ

1.

Заки говоритиму про сам конґрес, хочу познакомити читачів з самою ідеєю Паневропи і з паневропейським рухом.

Американський читач певно знає, що таке **панамериканська** ідеє, або ідея тісного обєднання всіх держав цілої Америки. Сій ідеї служать періодичні панамериканські конґреси й постійна організація в Вашинґтоні, яку творять амбасадори всіх американських держав.

Ідея обєднання всіх держав Европи —стара як історія Европи. В ріжні історичні епохи була вона в рамах тогочасних обставин здійснена. Таким обєднанням тодішнього культурного світа була старинна римська імперія, потім папство з одного боку і німецьке цісарство з другого. Про обєднаннє Европи — очевидно під своїм скиптром, який мав перейти на його рід — мріяв Наполеон. Про се саме мріяв німецький фільософ Кант, пишучи свою працю „Zum ewigen Frieden". Мріяли про сеє саме революціонери XIX віку, які ідею революції звязували з братством усіх народів. Ся ідея лежить в основі всіх соціялістичних міжнародних організацій, до Комуністичного Інтернаціоналу включно. Таким обєднанням — не тільки Европи, але цілого світа — мав стати в уяві Вилсона Союз Націй.

Всі сі ідеї треба мати на увазі, щоби зрозуміти, що ідея Паневропи не є нічого нове, тільки являється приложенцем висше згаданих міжнародних ідей до теперішньої европейської дійсности.

Літературним творцем сеї ідеї є граф Куденгове-Калерґі, нащадок знімченої чеської аристократії, син австрійського дипломата, одруженого з Японкою. Дехто думає, що її мішанина европейської і японської крови і духа причинилася до утворення паневропейської концепції.

В 1923 р. Куденгове-Калерґі видав свою книжку „Паневропа", в якій викладає концепцію Паневропи. Ся концепція така:

Наслідком розвитку техніки організація окремих самостійних держав, які вічно бояться одна другої і озброюються одна проти другої, являється пестарілою, особливо, що ся організація істнує тільки в Европі, коли инші части світа пішли значно наперед. **Північна Америка** (без Канади) творить Злучені Держави, а крім того щораз сильнїще зростає **панамериканська** тенденція, себто тенденція тіснійшого обєднання **всіх** американських держав. Другим таким обєднанням більшої скількости держав являється **Британська імперія**. Третім — **Союз Соціялістичних Радянських Републик**. Вкінці назріває ідея обєднання **азійських** народів. Китай сам для себе творить велике обєднання. Японія стає щораз могутнїйшою державою. В будучности може прийти до обєднання Японії й Китаю, а тоді кругом сього обєднання обєднаються всі азійські народи.

Словом, світ організується не в окремі держави, тільки в континенти (Америка, Азія) або в міжконтинентальні союзи (Британська імперія, Радянський Союз). Тільки одна Европа остає розбита на окремі держави, які взаїмно себе поборюють. Ослаблена війною, Европа не зможе піднестися з руїни, тільки коли піде за примірам инших світових організацій і обєднаєть ся в один союз, в одну державу — Паневропу. До Паневропи повинні увійти всі европейські держави. Ті части Европи, які обєднані в инших світових організаціях (себто Анґлія, яка творить часть Британської імперії, і та часть Европи, яка входить в Радянський Союз), остали би поза границями Паневропи.

Така концепція Паневропи — в найзагальнїйших рисах.

Для пропаганди ідеї Паневропи утворилася заходом Куденгове-Калерґі **Паневропейська Унія** в Відни, а згодом такі самі Паневропейські Унії потворилися також в инших державах.

Практичний ґрунт одержала ся концепція Паневропи через те, що европейські держави бояться з одного боку — англьо-саксонської фінансової переваги, з другого — Радянського Союза.

Доки між Німеччиною і Францією була ворожнеча, концепція Паневропи оставала тільки теорією. Тепер, коли наростає німецько-французьке зближенне, обі сторони щораз частійше деклямують про „Злучені Держави Европи". Ясна річ, французький і німецький промисл потребують ринків збуту, — і коли вони обєднаються, то старатимуться підчинити собі економічно всі дрібнїйші европейські держави. З сього й може вийти „Паневропа". Яка саме — покаже будучність.

Німецько-французьке зближення було тою щасливою подією, яка уможливила скликанне **першого паневропейського конґресу**, що відбувся в днях 4—6 жовтня в Відни. Очевидно, конґрес можна було й без того скликати, але тоді він не мав би настільки міжнародного характеру. А так взяли в нім участь делегати і члени паневропейських кружків майже з усіх держав, які повинні утворити будучу Паневропу.

На конґрес склалися чотири загальні засідання і засідання комісій.

Загальні засідання були такі: **святочне** відкриття, на якім промовляли представники всіх делеґацій, — **політичне** засідання, на якім були реферати про політичний бік проблєми, — економічне засідання, на якім були реферати про економічне обєднання Европи, — засідання присвячене духовим справам, — в кінці останнє засідання, на якім принято резолюції вироблені в комісіях і виголошено кінцеві промови.

Комісій було чотири: **центральна**, яка займалася організаційними справами й обєднувала праці инших комісій, — комісія для **політики і національних меншостий**, — комісія економічна, — і комісія для духових справ.

Всі резолюції, приняті в комісіях, ухвалено опісля одноголосно на кінцевім засіданню.

Для характеристики політичних тенденцій паневропейського руху наведу **політичну** резолюцію, яка звучить:

„1) Кожде рішення паневропейського питання мусить числитися з тісними географічними, господарськими й культурними звязками, які звязують Анґлію й Росію з рештою Европи.

2) Останне рішення, чи і як при теперішнім світовім положенню Велика Британія і Радянський Союз можуть стати членами паневропейського союза держав, є справою тих державних організацій. § 3. паневропейської програми звучить: „Ціль паневропейського руху є злука всіх европейських держав, які сього хотять і можуть, в політично-господарський союз держав, спертий на рівноправности й мирі.

3) Паневропейська унія признає й оцінює особливі трудности для Британської імперії і Росії, колиб вони хотіли односторонно звязатися з одним означеним континентом.

4) На скільки се виїмкове положення на приступлення тих обох федерацій або їх частий до Паневропи, ціль Паневропейської Унії є тісна співпраця з сими обома політичними братніми континентами в рамах Союза Націй, утвореного на основі західно-східної льокарнської системи.

5) Питання повного або частинного втягнення Анґлії й Росії в паневропейську цлову систему мусить бути управильнене на основі обопільної згоди з узглядненням світових господарських звязків і спільних інтересів.

6) Паневропейська Унія відкидає принціпіяльно всяку агресивність супроти инших держав чи груп держав. Її єдина ціль: постійне забезпечення европейського мира і европейського господарства через обєднанне европейських народів".

До сеї резолюції хиба ще заважу, що її автори вперто держаться назви „Росія" на означенне території Радянського Союза. Взагалі в Европі годі людям вияснити, що старої Росії вже нема — і не буде! Зрештою успішно помагають вдержати старе поняття Росії в головах европейських політиків ті наші земляки, які всім жалуються, що нема української держави, а є тільки „московсько-большевицька окупація".

ДЕМОНСТРАЦІЇ СТУДЕНТІВ У ЧЕРНІВЦЯХ.

Дня 7. і 8. жовтня ц. р. відбулися в Чернівцях іспити зрілости в середних школах. Вже перед іспитами відчувалося напруження між учениками тому, що до іспитової комісії назначено було з Букарешту румунських професорів Діаконеску і Цопу, що звісні як румунські шовіністи й куцісти. Недовіря це було цілком оправданим, бо іспити показали, що Букарешт стремить знищити національні меншости не лишень при помочі ріжних виїмкових законів, а таксамо при всякій нагоді і в скритий спосіб.

Одним з таких способів стали в останніх роках іспити зрілости (т. зв. „бакалавреати"), при яких румунські професори систематично не перепускали студентів не-Румунів. Цьогорічні іспити відзначилися в сему прямо фізичному нищенню виїмково. З 352 кандидатів в Буковині перепало 213, з того в Чернівцях з 182 кандидатів перепало 122, з котрих 120 не-Румуни. З Українців ставилося до іспиту 29 канд., перепало 26 кандид., з Німців 14 канд. — перепало 10, з Жидів 78 — перепало 61.

Ці нечувані результати іспитів викликали не лише між студентами, але й між усім населенням велике обурення.

Дня 8. жовтня відбулися в Чернівцях демонстрації студентів, де розлягалися клич: „Геть з регатниками", „геть з бакшишниками". Случайно демонстранти стрінули на вулиці і двох згаданих професорів, котрих зараз і побили. В скорому часі вулиці замкнула поліція і війско і почались арешти. Арештовано 26 чоловіка й одведено їх в поліційну дирекцію. Незабавом має бути над ними суд. Прокуратура обжалоує їх за „бунт" і „насильство". Місцева преса, а за нею і букарештанська називає їх большевиками, ворогами Румунії і взиває правительство приняти як найгострійших мір против демонстрантів, не допустити їх до дальших студий і т. д.

Румунські фашисти повели з цеї нагоди шалену травлю на національні меншости. До Чернівців приїхав сам Куза і дав директиви, як вести кампанію проти ворогів держави.

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ.

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

(25)

— Останься, Олено, — сказав супокійно Морозов, — погоди; ти не можеш тепер відійти; се не видано, не чувано; треба скінчити обряд!

І він пропикав жінку наскрізь допитливим своїм поглядом.

— Ноги не держать мене!... — промовила Олена.

— Що? — сказав Морозов, начеб не дочув, — згоріла? нічого!

— Прошу вас, государі, підходіть, не слухайте жінки! Вона ще дитина; дуже соромлива, для неї обряд новина! Та ще до того загоріла! Підходіть, дорогі гості, прошу вас!

„А де ж Серебряний?" подумав Дружина Андрієвич, кинувши на гостей оком.

Князь Микита Романович стояв на боці. Йому те впало в око, як уважно вдивлявся Морозов в жінку і в кождого підходившого до неї гостя. Він прочитав в лиці Олени переляк і несупокій. Микита Романович, завсігди рішучий, коли совість його ні в чім не укоряла, не знав тепер, що робити. Він боявся, що підійшовши до Олени, ще більше зібе її з толку, але боявся також, що збудить підозріння мужа, коли останеться позад других. Колиб міг він сказати їй хоть одно слово непримітно, він додавби їй відваги й вернув би їй може утрачену силу, але Олену окружали гості й муж не спускав з неї ока; треба було на що-небудь рішитись.

Серебряний підійшов, поклонився Олені, та не знав, чи дивитись їй в очи чи нарочно не дивитись. Се нерішимість зрадила князя. З своєї сторони, Олена не видержала муки, котру завдавав їй Морозов.

Олена ошукала мужа не з легкодушности, не за підмовою серця зіпсованого. Вона ошукала його через те, що сама ошукалась, думаючи, що зможе полюбити Дружину Андрієвича. Коли в ночи, в саду, вона запевняла Серебряного о любви своїй, слова вирвались у неї мимохіть; вона не важила виразів, і колиб тоді побачила була за собою мужа, то призналась би йому у всім отверто. Але уява Олени була буйна, а норов боязливий. Після нічного бачення з Серебряним, її раз-у-раз мучили докори совісти. До них прилучився ще смертельний непокій за долю Микити Романовича. Серце її розривалося від супротивних чувств; їй хотілося впасти до ніг мужа й просити у него прощення і поради; але вона боялась його гніву, боялась за Микиту Романовича.

Ся боротьба, сі муки, страх перед мужем, добрим і ласкавим, та невмолимим у всім, що тикалось його чести, все се потрясло її тілесні сили. Коли губи Серебряного притулились до її губ, вона задрожала як в лихорадці, ноги її омліли, а з уст вирвались слова:

— Пресвятая Богородице! зжалься наді мною!'

Морозов піддержав Олену.

— Ех! — сказав він: — от яке то жіноче здоровлє! Подивитись, так кров з молоком, а трохи чаду, так вже й ноги не тримають! Та нічого, перейде! Підходіть, дорогі гості!

Голос і поведенне Морозова ні в чім не змінилось. Він, бачилось, був так само супокійний, так само ввічливий і привітний.

Серебряний таки не знав, чи дійсно він провідав його тайну.

Коли скінчився обряд і Олена в товаристві дівчат пішла собі до світлиці, гості, на запросини Морозова, знов сіли за стіл.

Дружина Андрієвич всіх силував і частував по давному і не забував ні одного з дрібних обовязків, що приносили тоді господареви дому славу доброго хлібосола.

Уже було пізно. Вино розгорячувало голови і дивні слова вирвались від часу до часу з уст опричників.

— Князю, — сказав один з них, нахилюючись до Вяземського, — пора би за діло!

— Мовчи! — відшепнув Вяземський: — старий учуе!

— Хотяй і вчуе, не зрозуміє! — продовжав голосно опричник з влізливостю пяного.

— Мовчи! — повторив Вяземський.

— Я тобі кажу, князю, пора! Єй Богу пора! ось я знак дам!

І опричник намігся встати.

Вяземський сильною рукою прикував його до лавки.

— Угомонись, — сказав він йому до уха, — або встромлю тобі сей ніж в горло!

— Ого, та ти ще грозиш! — крикнув опричник, встаючи з лавки; — он який ти! Я казав, що годі тобі вірити! Та же ти не наш брат! Вже й би вас всіх князів та бояр, що наші гроші поїдаєте!... Та погоди, побачимо, чия возьме! Геть з під кафтана панцир! Виймай шаблю! Побачимо, чия возьме!

Слова сі були вимовлені непевним язиком, серед загального розговору й шуму; але деякі з них долетіли до Серебряного і збудили його увагу. Морозов їх не чув. Він бачив тільки, що між гостями повстала сварка.

— Дорогі гості! — сказав він, встаючи зза стола, — на дворі вже темна ніч! Чи не пораби на спочинок? Для всіх вас готові перини мягкі і подушки пухові!

Опричники встали, подякували господареви, попрощалися і пішли в приготовлені для них на дворі спочивальні.

Серебряний також хотів відійти.

Морозов задержав його за руку.

— Князю, — шепнув він, — зажди тут на мене!

І лишаючи Серебряного, Дружина Андрієвич пішов до комнат жінки.

XVI.

Увезення.

Підчас обіду, навколо дому діялося щось незвичайного.

Під вечір нові опричники стали показуватись по одному коло частоколу, коло воріт і наконець на самім подвірю.

Люде Морозова не звернули на них уваги.

Коли настала ніч, дім був зі всіх боків окружений опричниками.

Стремінний Вяземського вийшов ізза стола, буцім то напоїти коня. Але замість іти до стайні, він оглянувся, подивився на всі боки, підійшов до воріт і засвистав якось дивно. Хтось до него підкрався.

— Чи всі ви? — спитав стремінний.

— Всі, — відповів той.

— Чи богато вас?

— Пятьдесять.

— Добре, дожидайте знаку.

— А чи скоро? Ждати надоїло.

— Про те знає князь. Та чув ти, Хомяку, князь не дозволяє палити ні грабити дому!

— Не дозволяє! Та що він мені, пан чи що?

— Видно, пан, коли Григорій Лукіянович приказав тобі бути під його приказом.

— Послужити я йому послужу, але тільки йому, а не Морозову. Поможу князеви викрасти бояриню, а потім вже мені ніхто не має до розказу!

— Гляди, Хомяку, князь не жартує!

— Та що ти! — сказав Хомяк, злобно усміхаючись. — Князь князем, а я сам по собі. Коли мені хочеться погуляти, то кому до того яке діло?

Саме під ту хвилю, коли велася розмова, Морозов, оставивши Серебряного, вийшов до комнат Олени.

Бояриня ще не клалася спати. На голові її не було вже начільника. Густі, напів розплетені коси спадали на її білі плечі. Літник був на груди розпятий. Олена хотіла роздягатися, але склонила голову на плече й забулась. Думки її блукали в минувшім. Вона нагадувала перше знакомство зі Серебряним, свої надії, розпуку, свадьбу Морозова і дану клятву. Їй живо представилося, як на деревце, перед самим вінчаннем, вона, після звичаю сиріт, пійшла на могилу матери, поклала під хрестом чашу з крашанками, в думці христосувалася з матірю й просила благословення на любов і получення з Морозовом. Вона вірила тоді, що переможе першу любов свою, вірила, що буде щаслива за Морозовом; а тепер... Олена згадала про поцілуйний обряд, і її пройняв холод. Боярин увійшов і остановився на порозі. Лице його було грізне і сумне. Якийсь час дивився він мовчки на Олену. Вона була ще така молода, така недосвідчена, така ненавчена в ошуканстві, що Морозову поневолі стало жаль.

— Олено! — сказав він: — чого ти занепокоїлася підчас обряду?

Олена здрігнулась і впялила в чоловіка очи, повні страху. Їй хотілося впасти йому до ніг і сказати всю правду, але вона подумала, що може він ще не підозріває Серебряного, і побоялася накликати на нього пімсту мужа.

— Чого занепокоїлась ти? — повторив Морозов.

— Мені стало млістно... — відшепнула Олена.

— Так. Тобі стало млістно, та не на тілі, а на душі. Твоя немічь душевна. Ти погубиш свою душу, Олено!

Бояриня дрожала.

— Коли сегодня рано, — продовжав Морозов — Вяземський з опричниками приїхали в дім наш, я читав святе письмо. А чи знаєш ти, що говориться в письмі о невірних жінках?

— Боже мій! — промовила Олена.

— Я читав, — продовжав Морозов, — о карі за прелюбодійство...

— Господи! — молила бояриня: — будь милостив, Дружино Андрієвичу, зжалься наді мною, я не стільки винна, як ти думаєш... Я не зрадила тебе...

Морозов грізно зморщив брови.

— Не крути, Олено. Не мудруй. Не вбільшай гріха свого лукавою бесідою. Ти не зрадила мене тому, що для зради треба хоч короткої вірности, а ти ніколи не була мені вірна.

— Дружино Андрієвичу, зжалься наді мною!

— Ти ніколи не була мені вірна! Коли нас вінчали, коли ти в своїй великій неправді цілувала мені хрест, ти любила другого... Так, ти любила другого! — продовжав він все голоснійше.

— Боже мій, Боже мій! — прошептала Олена, заломивши руки.

— Дмитрівно! Дмитрівно! Чому не сказала ти мені, що любиш його?

Олена плакала й не відповідала ні слова.

(Далі буде).

„ПРОВІДНИКОМ НЕ Є ТОЙ, ЩО ПАНУЄ НАД ЦІЛОЮ ГРОМАДОЮ ТА НАКЕДУЄ ВСІМ ЇЇ ЧЛЕНАМ СВОЇ ПОГЛЯДИ, АЛЕ ТОЙ, ЩО ЗБИРАЄ В ОДНУ ЦІЛІСТЬ ЗДІБНОСТИ РІЖНИХ ЧЛЕНІВ ГРОМАДИ." — ВИЛИЕМ Г. БЕРНГЕМ (американський психольоґ).

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ ЗА РІК 1925-26

(Предложений на річнім засіданню Виконавчого Комітету дня 27. жовтня 1926).

ПРИХОДИ:		ВИСЛАНО ДО КРАЮ:
1) З перенесення	$ 653.62	$ 676.30
2) Жовтень-листопад	2,740.03	2,130.15
3) Грудень	3,374.28	3,212.75
4) Січень 1926 р.	3,129.22	2.939.70
5) Лютий	2,717.63	2,469.25
6) Март	1,426.76	1,339.75
7) Квітень	1,226.30	1,237.75
8) Май	442.25	455.75
9) Червень	443.16	385.50
10) Липень	432.55	375.00
11) Серпень-вересень	732.68	713.75
12) від 1. до 26. жовтня	498.03	
Разом	$17,816.51	$15,935.65

ВИСЛАНО ДО КРАЮ НА СЛІДУЮЧІ ЦІЛИ:

1) Земельний Банк	$4,645.00
2) Рідна Школа	3,575.00
3) Інваліди	1,500.00
4) Вязні	1,200.00
5) Голодне село	800.00
6) Сироти	530.00
7) Реміснича Бурса в Станиславові	500.00
8) Реміснича Бурса у Львові	450.00
9) Просвіта	477.00
10) Студенти	400.00
11) Памятник Франка	300.00
12) Реміснича школа в Радехові	250.00
13) Письменники	230.00
14) Краєва преса	200.00
15) Стрільці	125.00
16) Національний Музей	100.00
17) Ґімназія в Кремінци	100.00
18) Читальня в Мединичах	90.00
19) Вдові по Вітовськім	75.00
20) Пікулицький цвинтар	75.00
21) Ґімназія в Дрогобичи	50.00
22) Товариство ім. Шевченка	50.00
23) Ґімназія в Рогатині	25.00
24) Народний Дім в Холмі	25.00
25) Фонд Бесарабової	25.00
26) Кошта пересилки грошей і листів до краю	138.65
Разом	$15,935.65

РОЗХІД:

1) Висилка до краю	$15,935.65
2) Платня Секретаря від жовтня 1925 до кінця мая 1926 року	810.00
3) Рент до 1. квітня	125.00
4) Кошта дороги	94.88
5) Друки і марки почтові, скринка почтова і т. д.	105,60
6) Телефон до 1. квітня 1926	25.50
7) Веденнє канцелярії і марки від 1. квітня до жовтня 1926 року	155.00
Разом	$17,251.63

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Прихід виносить	$17,816.51
Розхід	17,251.63
Остає	$ 564.88
Запротестований і звернений чек о. Ковальського з Гудсон, Н. Й.	24.10
Остає в касі Обєднання з днем 27. жовтня	$ 540.78

Який процент зужило Обєднання з приходів на свої видатки:

Приходу було	$17,816.51
Вислано до краю	15.935.65
	$ 1,340.08 то є 7¾%

загального приходу зістало зужито на видатки діловодства Обєднання.

Провірено і знайдено вірним:

ЗА КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ:

о. Лев Левицький.

Обєднанне Укр. Орґанізацій в Америці.

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ ОБЄДНАННЯ

(Реферат, виголошений дня 27. жовтня на річнім засіданню Виконавчого Комітету Обєднання Укр. Орґанізацій в Америці).

Обєднанне як громадянська репрезентація українського народу в Америці, повстало в такім виді, який відповідав тим внутрішним відносинам, які панували між нами тому 4 роки взад. Серед загального розбиття повстала тоді думка довести за всяку ціну до консолідації національних сил в Америці. Не можна було тоді злучити політичних ґруп, бо їх властиво не було. Не можна було обєднати еміґрацію дорогою орґанізаційного обєднання поодиноких фізичних осіб, бо бракувало таких осіб, які повірили би в успіх тої роботи, яка на думку більшости була засуджена на певну смерть. Обєднати вдалося одначе по великих зусиллях 7 головних запомогових і других орґанізацій, які злучилися вкінци на підставі спільної політичної програми в одну спільну орґанізацію в ціли репрезентації нашої еміґрації в Америці і в ціли допомоги визвольній боротьбі нашого народу в краю.

Нема мабуть такої свідомої одиниці між нами, якаб не доцінювала ваги істнування такої репрезентаційної, обєднуючої орґанізації. Нема одначе між нами, головно між самими урядниками Обєднання таких осіб, якіб не бачили слабих сторін Обєднання. Ми всі здаємо собі добре справу з того, що ми не є в силі виконати тої праці, яку ми повинні, бо в нас замало сил і брак відповідних средств. Але все таки ми клали головну увагу на те, щоби навіть в тих важких обставинах добути чесною працею для Обєднання в першій мірі право горожанства серед української еміґрації, а разом з ним в дальшу чергу довірє і попертя цілого загалу.

Сегодня не ті часи, що були тому чотири роки взад, коли повстало Обєднаннє. Сегодня має вже Обєднаннє свою питому марку тут в Америці і в старім краю. Сегодня ми вже в спромозі перевести яку треба реорґанізацію, не побоюючися за судьбу самої інституції і ідеї. Ми можемо тепер скористати з нашої власної практики і з подібних обєднань Українців на еміґрації і в краю і коли що придатне, перещіпити це і на наш американський ґрунт. Маючи це на увазі, думаю, що треба в першу чергу змінити

СКЛАД ОБЄДНАННЯ.

Обєднання складається тепер з сімох головних орґанізацій. Товариства і фізичні особи стають членами Обєднання, коли платять народний податок і є членами одної з тих головних орґанізацій. Тільки як члени одної з тих 7. головних орґанізацій або тих самостійних товариств, які зістали приняті до Обєднання, можуть вони бути делеґатами на Конґрес Обєднання і т. д. Хоч ця норма не має в собі нічого злого по своїй сути, бо приучує наших людей належати до якоїсь народної орґанізації, то всеж таки вона получена з ріжного рода комплікаціями, які відбиваються нераз і то дуже болючо на діловодстві Обєднання. Бо от в живій нашій памяти є ще конфлікт, в який загнав нас провід Січової Орґанізації одним і другим наворотом. Дійшло до такого, що ми тепер не знаємо, яке наше властиве відношенне до Січової Орґанізації. Бо між самими січовиками маємо горячих наших прихильників, які від самого початку вистояли при Обєднанню і його досі попирають. В уряді Обєднання засідає навіть заступник головного отамана Січей. Та мимо цего Головна Старшина Січової орґанізації проголосила свою осібну політичну плятформу, яка розходиться цілковито з тою плятформою Обєднання, яку підписали рівнож і заступники Січової Орґанізації від імени Січи тому 4 роки взад. Щоби вийти з тої суматохи, треба би нам вмішуватися у внутрішні січові справи, а це знова не є нашою ціллю. Кождий наш крок, хоч би він був піднятий в найкращій вірі, вважає Головна Старшина кроком зверненим проти Січи як такої. Бо хоч Обєднанне ніколи не зверталося проти Січи, закидував вже нераз нам головний отаман розбитте Січи. Закидував нам той самий, який пробував кількома наворотами розбивати Обєднанне, коли вводив в наші ряди разом з д-ром Назаруком замішанне через насильне накидуваннє Січам гетьманської ідеольоґії, яка знова противиться політичній плятформі Обєднання.

В подібнім положенню опинилися ми супроти „Провидіння", яке є рівнож одним з 7 головних орґанізацій, які становлять Обєднаннє. Відколи прийшов на редактора орґану „Провидіня" д-р Назарук, застановив він відразу в часописи „Америка" передрук комунікатів Обєднання, а це тому, що в них говорилося про републиканську форму правління, а д-р Назарук гетьманець. Д-р Назарук перестав далі поміщувати навіть передрук аполітичних фінансових звітів Обєднання, та почав підкопувати Обєднанне, де тільки було можна. Все те можливе було річ ясна тільки в тих обставинах, що за д-ром Назаруком стояла влада епископа, яка могла довести до цего дивогляду, що в уряді Обєднання могли засідати урядники „Провидіння", а орґан „Провидіння" міг собі спокійно Обєднанне іґнорувати, а навіть йому шкодити. Вже з тих двох наведених примірів виходить цілком ясно потреба реформи Обєднання. На мою думку ідея обєднання тепер вже так закорінилася в Америці, що ми можемо цілком сміло розвязатися формально з тими 7. головними орґанізаціями, які тому 4 роки Обєднання збудували. Членами нового зреформованого Обєднання можуть тепер бути всі особи правні і фізичні, себто всі ті українські товариства, братства і сестрицтва, що розкинені по всіх містах Америки та всі Українці, які приймуть політичну плятформу Обєднання і будуть платити народний податок. Значиться членом Обєднання може стати кожде українське товариство і кождий Українець (ка) без огляду на те чи вони є в звязи з одною з тих 7 головних орґанізацій, які Обєднанне заложили чи ні.

Назву для для так зреформованого Обєднання пропоную таку:

Національно-демократичне Обєднанне в Америці

з тим, щоби писати і називати його в скороченню як було досі коротко: „ОБЄДНАННЄ".

Наше Обєднанне не є вузько партійною українською орґанізацією, бо така орґанізація не мала би на еміґрації ніякого особлившого значіння. Обєднанне є в першій мірі національною орґанізацією, яка хоче згорнути біля себе як найчисленнійший ґурт американсько-української еміґрації, піддержати в ній українського духа, піднести її морально і матеріяльно тут в Америці та запалити її до допомоги рідному краєви в його боротьбі за державне, національне, культурне і соціяльне визволенне. Супроти цего дотеперішна політична плятформа Обєднання може позістати далі.

Треба би її тільки зясувати більш прецизно, Дальшу зміну треба ввести що до цего, щоби

вибір делеґатів на Конґрес

був того рода, щоби в Конґресі Обєднання могли взяти участь як найширші маси. Супроти цего треба залишити за кождою українською орґанізацією, товариством, братством, сестрицтвом, клюбом і т. д. право висилати на Конґрес одного делеґата, коли це товариство платить народний податок і є тим самим членом Обєднання. Всі инші члени Обєднання, себто особи фізичні, без огляду на це чи вони в даній місцевости належать до яких українських товариств чи ні, творять: **Місцеве Обєднанне** і як таке вибирають рівнож одного делеґата на Конґрес.

Кожде

Місцеве Обєднанне

носить назву: **Українське Національне Обєднанне** в (тут подати назву місцевости), стоїть в звязку з централею та вибирає кождого року свій уряд, який складається з предсідателя і його заступника, секретара і скарбника.

Через таку реформу притягнемо до Обєднання ширший загал, позбудемося тих клопотів, які має тепер Обєднанне, будучи в стислій статутовій звязи тільки 7 говними орґанізаціями. Бо замісць 7, будемо мали сотки рівноправних орґанізацій, з яких жадна не буде в силі потрясати Обєднаннем, а рішати буде тільки статут і воля більшости. За ту самозрозумілу річ не треба буде зводити боротьби, як це водиться тепер. Заразом до рішаючого голосу в Обєднанню можуть прийти всі без огляду на їх орґанізаційну чи гурткову приналежність. Будуть мусіли тільки працювати з Обєднаннем, а будучи в Обєднанню будуть мали спромогу брати участь в нарадах Конґресу, будуть могли бути вибраними до уряду Обєднання, а тим самим будуть мали вільне поле до переведення яких хто захоче плянів, коли тільки ті пляни дістануть апробату загалу. Не буде отже мови про ніяку диктатуру з чиєїнебудь сторони. Будуть могли прийти цілком нові люде, одним словом всі, які тільки мають охоту до громадянської праці, яким дорога доля української еміґрації в Америці і доля наших братів на рідній землі.

Обєднанне це орґанізація національна, себто така, що вважає добро своєї нації за найвищий закон. По тій причині не повинні в нім мати місце ті, що вяжуть нашу долю з червоним чи чорним інтернаціоналом, що думають, що ратунку для визволення нашої нації треба шукати в якімсь міжнароднім, соціялістичнім чи релігійнім чиннику, а не в наших власних силах. Від Обєднання відпадуть далі ті, що не мають віри в демократію. Маю тут на думці той американсько-гетьманський гурток, що проголосив єдиновластє як одиноке средство до здобуття української державности. Через ту чистку Обєднанне нічого не втратить, а навпаки позбудеться тих перепон, які йому ставлять ті, що припиєують собі право забирати голос в справі Обєднання, а які на ділі є ворогами тогож самого Обєднання. Хай кождий з нас проголошує свою лінію і вказує свій шлях. Хай кождий з нас показує висліди своєї роботи, а тоді загал краще розбереться, кого йому попирати і по чийй стороні стояти. Ми певні, що подавляюча більшість стане з нами до роботи так як і стояла досі з тою хиба ріжницею, що число наших прихильників прибільшиться.

Моє внесеннє таке:

По переведеній дискусії, вибрати комісію з трох, яка на підставі цего реферату і вислідів дискусії має виготовити новий проєкт статута Обєднання.

Цей проєкт по затвердженню екзекутивою Обєднання, має бути оголошений в українських часописах в Америці і підданий під прилюдну дискусію.

По переведенню цеї прилюдної дискусії має комісія внести евентуальні поправки, якщо буде вважати це за вказане, а в той спосіб справлений проєкт зміни статута має бути предложений з рамени екзекутиви слідуючому Конґресови Обєднання до затвердження. Бо тільки Конґрес є в праві поробити того рода зміни, про які тут була мова.

УХВАЛА ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ОБЄДНАННЯ.

По відповідних вияснениях ухвалено приняти реферат так як був читаний як основу до дискусії в справі реорґанізації Обєднання.

Згідно з внеском референта вибрано статутову комісію, до якої ввійшли: Д-р Мишуга, о. д-р Жук, О. Ревюк.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

ЕМІҐРАЦІЯ З ГАЛИЧИНИ ДО АМЕРИКИ.

Як відомо, іміґрація до Злучених Держав з Европи від кількох літ значно обмежена Особливо дуже обмежена із Середньої та Східної Европи. Тимсамим обмежена вона з України, а зокрема і з Галичини.

Тому в останніх роках дуже мало прибуло до Америки українських еміґрантів.

Одначе і при сьому обмеженню, яке приписує американський іміґраційний закон, Українці з Галичини (а також з Волині, Полісся і Холмщини) можуть в далеко більшому числі приїздити до Злучених Держав аніж се було досі. Сей закон застерігає у квоті, яку признано для Польщі, 50% для еміґрантів хліборобів. В законі сказано, що до Злучених Держав можуть приїхати в обсязі половини приписаної квоти: хлібороби (фармери) і хліборобські робітники, огородники, пасічники і лісові робітники.

Українці повинні подбати і як слід використати сю постанову закона, то і в рамцях сього обмеження, може до Америки прибувати щороку бодай по кілька тисяч нових українських іміґрантів. Се була-б полекша для старого краю, бо там не тисячі, але сотки тисяч безземельних, безробітник і голодних, котрі на новій землі можуть добитись красшого життя.

В. З.

ЯК ГРЕКИ СКОРИСТАЛИ З УКРАЇНСЬКОЇ РОБОТИ?

В місті Скрентон, Па., виступив на републиканськім виборчім вічу „Греко-католицький Хор Св. Кирила й Методія" з Олифанту. Американці, які були на сьому мітинґу, не могли нахвалитися гарного співу й гарної пісні. Сиділи коло мене по обох боках Американці і я самий чув на власні уха, як вони хвалили, бачив, як вони оплескували, а один навіть на мене кивнув оком, підбадьоруючи, щоби я сильно в руки бив, щоби хор ще раз співав.

„Детс райт", — заохочував він мене. „Довз Ґрікс сертенлі нов гав ту сінґ. Ю гев ту ґрент дем дет".

Я бив ще дужче, але наблизився до свого Американця і кажу йому в ухо, що се не Ґрікс, а Юкраініенс.

Він подивився на мене, як на впертого осла, й гукне коротко: „Нон оф юр Юкраініенс, фелов. Ґрікс. Кетолік Ґрікс".

Я перестав бити в долоні. Що я буду величати українську пісню, коли вся хвала йде Ґрікам? Що я буду величати хор, коли вся почесть піде на рахунок Ґрікам?

Американці стали з мене сміятися.

„Що, ви не любите Греків? Добрі співаки! Не чуєте? На співі не розумієтеся?"

„Ви бете браво лишень, як думаєте, що се ваші люди, а чужим, то вже признання не даєте?"

„Що? Нема в світі пісні кращої над вашу? Отже власне й бачите, що грецька краща від української".

Я ще пробував раз протестувати, але мене заглушив сміх Американців.

„Пане, досить з вас", — каже мені один. „Якби ваша пісня була що варта, то ми тут її почулиб. Ні?"

Прийшлося мені зі зборів утікати, своєї пісні виректися, щоби не чути кпин над своїм народом.

І чи винен був сьому я? Чи не обурилоби се кождого з нас, що ми свою хвалу роздаємо всякому народови в світі, лишень не домагаємося її для себе?

Видасть український народ великого співака, дістанеться до нюйорської опери, і співає на хвалу народу — польського.

Український народ придумав танець, який світ дивує і всі його знають як московський танець.

Українські дівчата придумали гарні вишивки, і їх тепер носять у цілому світі — як хлопські, російські".

Виступимо з українською піснею, заспіваємо її українським хором а назвемося перед світом Ґріками чи Католиками. Лишень не Українцями. Згадаємо і Грецію, і Рим, і святих з Болгарії. Лишень не згадаємо України.

А коли прийде до боротьби за свободу для нашого народа, і Американці і цілий світ питаються нас: „А хто ви такі?", то ми тоді дивуємося, який сей несвічений народ у світі, що навіть нас не знає. Бємо кождого в світі, що не признає України, але не бємо того, кого треба бити. Нарікаємо на Німців, лаємо Французів, кидаємо каменем на Американців. Лишень ні слівцем не пишемо про тих усіх Українців, які всі народи в світі признають і почитують, але не признають України.

Я приміром з гори знаю, що мої слова богатьом не подобаються. Я з гори знаю, що до редакції зараз напишуть протести, що „Греко-католицький Хор Св. Кирила й Методія" складається зі самих щирих патріотів, які працюють що сил мають для слави української пісні й народу, та зажадають мого імени, щоби мене на хрест прибити як зрадника народа.

Скрентонець.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє членів, що надзвичайні збори відбудуться в четвер, дня 11. листопада. Обовязково кождий член повинен явитись на сі збори, бо є дуже важна справа до порішення. Сего місяця будесь класти кандидатів на урядників товариських і товариського дому на рік 1927. Щераз пригадується, що рік незадовго кінчиться, а члени ще не зложили по долярови на Сиротинець і до Центрального Комітету. Члени товариства, котрі мають діти до школи, повинні явитись на сих зборах, бо будесь вибирати шкільний комітет на другий рік. Члени, котрі не були на бали 23. жовтня, хай принесуть 50 ц. за тікет. — В. Гурянський.

НА ПОМІЧ СТРАЙКУЮЧИМ В ПАСЕЙКУ, Н. ДЖ.

PERTH AMBOY, N. J.

Бр. св. О. Николая, від. 104 У. Н. Союза, ухвалило з каси $10.00, дрібними жертвами від членів $5.50, разом $15.50.

Г. Мисак, секр.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА по конець вересня 1926. року.

(4)

ВІДДІЛ 92.

Тов. Івана Франка в Портленд, Орег.

Жертва з каси відділу	$10.00
Жертви від членів	21.00
Разом	$31.00
Богачик Семен	$5.00
Олещук Стефан	1.00
Топорович Конст.	1.00
Кічак Френк	1.00
Кічак Олекса	1.00
Пелех Гавриїл	2.00
Собода Михайло	2.00
Жуковський Іван	2.00
Федюк Олександер	2.50
Проць Іван	2.50
Рудчик Кирило	1.00

ВІДДІЛ 94.

Тов. Маркіяна Шашкевича в Гамтрамк, Миш.

Жертва з каси відділу	$100.00
Жертви від членів	109.00
Разом	$209.00
Бабій Михайло	$1.00
Чайковський Іван	25.00
Чемний Михайло	5.00
Ґох Дмитро	1.00
Ґох Марія	1.00
Качор Андрій	5.00
Кулинич Михайло	1.00
Курочка Онуфрій	5.00
Курчак Іван	5.00
Кульчицький Йосиф	5.00
Пеляк Іван	5.00
Простий Стефан	5.00
Стецюк Василь	1.00
Стефанюк Петро	1.00
Сисак Федор	25.00
Солодкий Григорій	1.00
Солодка Евдокія	1.00
Заяць Петро	1.00
Крушельницький Нестор	2.00
Ліщук Юрій	2.00
Муляр Михайло	5.00
Вівчаровський Йосиф	6.00

ВІДДІЛ 95.

Бр. св. Димитрія в Назарет, Па.

Жертва з каси відділу	$25.00
Жертви від членів	19.50
Разом	$44.50
Борута Юрко	$1.00
Буснюк Михайло	1.00
Данило Петро	1.00
Гурин Станислава	1.00
Гуринь Тимко	1.00
Гіль Олександер	1.00
Яремчук Стефан	1.00
Мацько Василь	1.00
Меч Теодор	1.00
Меч Феська	1.00
Мич Василь	1.00
Морикін Василь	1.00
Данило Михайло	1.00
Ґіль Николай	1.00
Гурин Михайло	1.00
Яремчук Параскевія	1.00
Кобрин Михайло	1.00
Клим Луць	1.00
Мазепа Федько	25
Мазепа Анна	25
Згіба Профир	1.00

ВІДДІЛ 96.

Бр. св. Івана Хрестителя в Питсбурґ, Па.

Жертва з каси відділу	$50.00
Жертви від членів	5.00
Разом	$55.00
Беран Андрій	$2.00
Войтович Іван	1.00
Возимок Григорій	1.00
Павлюк Василь	1.00

ВІДДІЛ 99.

Бр. св. О. Николая в Вілкс Бери, Па.

Жертва з каси відділу	$50.00
Жертви від членів	65.00
Рацом	$115.00
Бабей Михайло	$1.00
Балко Михайло	1.00
Балко Марія	1.00
Бонк Павло	1.00
Бурко Дмитро	1.00
Цюпа Яким	1.00
Друмницький Іван	1.00
Данько Лукаш	1.00
Дромніцький Семен	1.00
Дромніцька Марія	1.00
Дромніцька Анна	1.00
Федаш Прокіп	1.00
Герман Григорій	1.00
Герман Петро	5.00
Герман Дмитро	1.00
Гавришко Михайло	1.00
Ільків Юстина	1.00
Ільків Яцко	1.00
Іващишин Ілько	1.00
Кушнір Іван	1.00
Кутний Стефан	1.00
Кравець Григорій	1.00
Лаврик Микола	1.00
Лещишин Стефан	1.00
Левіцкі Олекса	1.00
Лесюк Іван	1.00
Мархевка Микола	1.00
Моцур Михайло	1.00
Немий Николай	1.00
Надільний Дмитро	1.00
Оберець Пилип	1.00
Процяк Стефан	1.00
Рудько Никола	1.00
Сенюк Анастазія	1.00
Венць Михайло	1.00
Замора Андрій	1.00
Замора Марія	1.00
Залецький Павло	1.00
Залецька Ева	1.00
Запоточний Михайло	2.00
Кушнір Марія	1.00
Корнова Параня	1.00
Лівіцька Марія	1.00
Ольшаницький Олекса	1.00
Сенюк Кирило	1.00
Бонк Анна	1.00
Федаш Анна	1.00
Корнова Іван	1.00
Левіцька Анна	1.00
Лесюк Марія	1.00
Любінська Розалія	1.00
Мархевка Анастазія	1.00
Надільна Марія	1.00
Німа Агнешка	1.00
Процяк Анна	1.00
Шпур Трофим	1.00
Зомчак Параня	1.00
Ґерман Марта	1.00
Данько Розалія	1.00
Леськів Никола	1.00

ВІДДІЛ 102.

Бр. св. Петра і Павла в Клівленд, О.

Жертва з каси відділу	$50.00
Жертви від членів	33.00
Разом	$83.00
Подлужний Семко	$ 50
Подоляк Семен	1.00
Панасюк Андрій	1.00
Савчин Степан	1.00
Сенчишин Микола	1.00
Сенчина Йосиф	1.00
Щубака Николай	25
Терешкевич Петро	1.00
Вербинський Михайло	1.00
Ґечар Іґнац	25
Дорош Дмитро	1.00
Шалапій Онуфрій	1.00
Притуляк Мафтей	1.00
Сидорович Іван	1.00
Ольшаницький Павло	1.00
Лучка Василь	1.00
Смолило Олекса	1.00
Бусько Микола	1.00
Будованець Михайло	1.00
Брунарський Семен	1.00
Біґановський Сенько	1.00
Бусько Іван	1.00
Хміль Йосиф	1.00
Дольний Михайло	1.00
Дурдела Евстахій	2.00
Форемній Володимир	1.00
Фезняк Михайло	50
Ковалець Михайло	50
Качмарчин Миколай	50
Качоровський Стефан	1.00
Карпинець Лука	50
Кліщинський Михайло	50
Криви Міхаель	1.00
Крайло Дмитро	1.00
Льорет Іван	1.00
Іващишин Павло	50
Кобилянський Василь	1.00

ВІДДІЛ 103.

Тов. Івана Франка в Мілвокі, Віс.

Жертва з каси відділу	$ 3.00
Жертви від членів	17.00
Разом	$20.00
Березовець Іван	$2.00
Борис Данило	2.00
Ґірський Іван	1.00
Гарасимич Пилип	1.00
Гатала Андрій	1.00
Патер Михайло	1.00
Пунько Іван	1.00
Петричко Микола	1.00
Таців Теодор	1.00
Гасек Іван	1.00
Адамчук Василь	1.00
Яремчук Василь	1.00
Колодрубець Василь	1.00
Ковтун Стефан	1.00
Сквир Антін	1.00

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

Дмитро Тягнигоре.

ОСІНЬ.

Сиджу я і дивлюсь, як починає завмирати природа: жовтіє листя на деревах, пізні квіточки журливо склонили свої головки, висохла трава, забиваються в щілини мухи, жуки. Не дає вже сонце такого тепла, як в літі. Ще трохи і повіє вітер з півночі та принесе з собою мороз і сніг. Стане земля великим кладовищем, всьо буде в стані смерти.

Та прийде час і сонечно враз з світлом принесе животворче тепло, котре збудить землю до творення життя. Зникнуть ледяні й снігові окови, зітхне земленька і всьо оживе. Появляться перші недовговічні квіточки фіялочки, а там лілії, рожі, зазеленіють гаї, луги, дерева покриються цвітом. Зі шкалубин повилазять мухи, жуки; з личинок, неначе з могили, видобудуться легкокрилі бабочки. Одним словом: всьо оживе від приходу тепла.

Зимно умертвляє, знечулює — тепло воскрешає, оживотворяє.

Ми спокійно ждемо приходу зими, на нас не робить тяжкого враження мертвий стан природи, бо ми знаємо з дитинства, що зима триватиме до приходу весни, котра знов верне всьому життя.

А колиб ми не знали того природного закону, що зиму мусить замінити весна? О, тоді та смертельність природи привела би нас у страх. Почались би ріжні висновки учених. На устах всіх було би: Ох, чи прийде весна? Чи оживе природа?

Чи не є в такім стані людське життя? І воно має свою весну, літо, осінь і зиму. Умирають неначе ті весняні фіялочки — діточки маленькі, умирають, неначе лілії і рожі — старші діти, умирають люде середних літ і врешті старі. Так як ростина, переходять люде в стан смерти від подиху її зимна — також до весни, до приходу зі сходу предвічного сонця, котре принесе всеоживляюче, воскрешаюче тепло і так як та бабочка з омертвілої личинки вилітає на зустріч золотій весні, так душа чоловіка від того сонця і його тепла скине з себе окови смерти і в новім, не матеріяльнім, а духовнім безплотнім виді, полине на стрічу — весні — вічности — самому творцю вселенної.

Ніде, як в природі, не можемо найти розрішення загадки смерти і вокресення душ.

Колиб ми могли зрозуміти закон вічного життя, той весни, котра побідить смерть, так як кождорічна весна побіджає зиму, — тоді не булоб безвіря, не булоб фарисеїв і садукеїв, атеїстів і їм подібних, а булиб лише умудрені знанням божественного закону вічности і замісць того, щоб розум їх сягав в глибокі доли вільнодумства, вони віддалиб свої сили і знання на виконання заповідей Божих і пізнання предвічної правди і істини.

Шукаймо розгадки тайни вічности в природі і знайдемо її.

ХАТНИЙ УЖИТОК СОЛИ.

До чого можна уживати соли в домашньому господарстві? — Очевидно, що до солення, — відповість кожний, але мало хто знає, що є також инші користи зі соли і то на стільки важні кожній хазяйці, що годиться читачів з цим близще познайомити.

Отже: Грозить хазяйці, що під кухнею погасне огонь, то легко може тому запобігти, коли посипле огонь пригорщею соли.

Щоби печиво не припалилося, треба посипати трохи соли під посуду, в якій печеться.

Коли хочемо уникнути прискання товщу при печенню мяса, треба посипати риночку солею.

Декше вибити білок на піну, коли додамо туди дрібку соли.

При помочі соли, розпущеної у воді (120 гр. на літру води), провірюємо свіжість яєць. Свіже яйце пірне у такій воді, дводневе держатиметься на половину у воді, тридневе буде плавати.

Сіль, кинена до води, в якій переться в зимі білля, запобігає замерзанню тоїж білизни в часі сохнення.

Сіль чистить знаменито ванни та всілякі посудини для миття. Клаптик сукна, натертий сіллю, усуває легко бруд та товщ з ванни та инших посуд.

Сіллю чистимо знаменито крісла та столи з тростини.

Щоби килими задержали гарну краску, треба їх перед щіткуванням посипати мілкою сіллю, після щіткування знову витерти звохченою, чистою тряпкою.

Мішаниною соли та спірту чистимо з повним успіхом товсті плями з убрання та навіть з найделікатнійшого шовку. Коли перемо чорне суконне вбрання, слід досипати до води трохи соли, — тоді воно не корчиться.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

О. Льонгин Тустановський, парох Вільок мазовецьких, равський декан, заснув у Бозі 4. жовтня 1926 р. в 55. році життя, а 31. році священства. Відійшов від нас у кращий світ правдивий воїн Христовий. З честю і славою зійшов з життєвої арени, на котрій, вдивлений у Христа, не тільки своїм мягким, ніжним і добрим словом, але передовсім праведним, а повним змісту життям. Був це характер один на десятки тисяч, а ліпший над тисячі. Хто думав про Нього, то похиляв голову, а коли хто стискав Його руку, то хотів її цілувати з пошани. Тож ми місцеві інтелігенти звали його „праведником".

Як священик — до героїзму ревний у душпастирстві, а в останніх роках невтомний в уладжуванні місій, вкінці впав жертвою своєї правдиво апостольської ревности. Безпосередно по кількадневім слуханню св. Сповіди до 12. год. вночі на місії в Гійчу захорів і до кількох днів заснув на віки. Парохію Вільки мазовецькі застав перед літами темну, розпиту, а по 24 літах своєї муравлиної душпастирської і народньої праці полишив її здоровою, свідомою, освіченою, примірною для всіх инших громад. Релігійність і жертвенність у селі так зросли, що Покійний без конкуренції два рази відреставрував церкву, помалював її величаво та придбав для неї значний нерухомий маєток. Школа, читальня „Просвіти" і найсильніща кооператива в повіті це діло Покійного.

Дім Його, славний на цілу околицю з гостинности, стояв отвором і був прибіжищем для студентів, для яких був Покійний меценатом, опікуном і добродієм. Він служив нам гарним приміром, порадою, заохотою, а багатьом і ще чимсь більше: згідно зі засадою: „Нехай ліва рука не знає, що дає права".

Усміхнений, добрий і лагідний лежав Покійний на ложі смерти. Такий добрий і ніжний, як і за життя. А навіть день похорону був такий гарний, яким був Він у всім за свойого праведного життя. Вдячні парохіяне уладили величавий похорон. Кінна бандерія з жалобними прапорчиками, сила вінців і квітів, сильний і прекрасний хор інтеліґентів і священиків під батутою о. Василя Кулинича, понад 30 священиків, делеґація Українців Равщини від ріжних українських устонов і від шкільної ради окружної, сила місцевого і позамісцевого народу, не виключаючи Поляків і Жидів, під зойк і голосіння вірних, все те свідчило, що віддають останню прислугу особі заслуженій і небуденній.

Пращали над могилою Покійного в останнє о. Раставецький іменем духовенства, д-р Микола Демків іменем громади, п. Грогорій Матвіїв, селянин-інтеліґент іменем кооперативи, д-р Кунців іменем Українців Равщини. Покійний полишив вдову і дочки: Лідію, укінчену студентку фільософії, Софію, замужну за о. Григорієм Кулиничом в Сокалі і Марусю, студентку фільософії.

Не було нікого, хто не пустивби сльози над свіжою могилою і це було одинокою потіхою для вдови і дітей Померщого. Мир душі Його!

Д-р М. П.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

В суді.

Предсідник суду до обвинуваченого:

— З причини недостачі доказів крадіжки годинника вас звільняється.

Обвинувачений (не рушається з місця і стоїть нерішучий, начеб хотів ще щось сказати):

— Що ви невдоволені? Чогож ще ждете? — питає предсідник. — Таж ви вільні.

— Дядую, — відповідає обвинувачений — але хай пан президент будуть такі добрі, пояснити мені, чи годинник остається при мені, чи може маю звернути його.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Нар. Союза